

Gemeente Beekdaelen

Adviesladder voor zonnepanelen en erfgoed Monumentencommissie Beekdaelen (rayon Landelijk Parkstad)

Definitie erfgoed zoals bedoeld in deze adviesladder:

Gebouwen of gebouwdelen die zijn opgenomen in het gemeentelijk erfgoedregister (rijks- en gemeentelijke monumenten) op grond van de Erfgoedwet en de Erfgoedverordening.

Wettelijk kader, de vergunningplicht.

Voor alle monumenten, en voor alle niet monumentale panden, gelegen in beschermd dorpsgezicht (Amstenrade, Terstraten) waarbij een omgevingsvergunning, en daartoe een advies van de Monumentencommissie wettelijk is voorgeschreven.

De Monumentencommissie.

Ten behoeve van de voorgeschreven advisering door de Monumentencommissie wordt een uniforme aanpak volgens een adviesladder voorgesteld. De adviesladder kan tevens dienen als richtinggevende leidraad en als zodanig gecommuniceerd naar erfgoed eigenaren. Het doel is het bereiken van een maximale balans tussen enerzijds het behoud van erfgoedwaarden en anderzijds de tegemoetkoming aan de noodzakelijke verduurzaming. Een goede balans versterkt ook het economische behoud van erfgoed, en voorkomt leegstand en verloedering.

De adviesladder is uitdrukkelijk ook een instrument om aan te sturen op zo weinig mogelijke aantasting van de erfgoedwaarden. In overleg met de aanvrager wordt gekoerst op een zo "hoog" mogelijk resultaat langs de adviesladder (top-down werking). Indien een "hogere" plaatsing mogelijk is, is een "lagere" locatie niet wenselijk. Mogelijk kan zo een groter resultaat en zelfs meer rendement worden behaald op een locatie die minder impact heeft op het erfgoed.

Deze adviesladder komt in de praktijk grotendeels overeen met de regels van de RCE (brochure RCE bijgevoegd).

Advies blijft altijd maatwerk:

Zonnepanelen worden beoordeeld aan de hand van de volgende adviesladder (top-down). Hierdoor vindt de beoordeling van adviesvragen voor zonnepanelen op erfgoed plaats op een uniforme, gestructureerde, afgewogen en acceptabele wijze voor alle partijen.

Echter niet bij alle monumenten is plaatsing haalbaar, bij sommige monumenten kan plaatsing van zonnepanelen te ingrijpend zijn gezien de monumentale waarden van het pand zelf, of van de omgeving (de ensemble gedachte, omgevingsgericht, landmarks), inzichtelijkheid vanuit de openbare ruimte, of ligging in beschermd gebied.

Zowel een positief als negatief advies is altijd gemotiveerd waarbij bovenstaande adviesladder gestructureerd richting geeft.

Het blijft altijd maatwerk passend bij het monument, het ensemble en de omgeving.

De adviesladder voor zonnepanelen op of bij erfgoed:

De algemene basisvoorwaarden gelden altijd:

- matzwarte panelen zonder afwijkende randen of details toepassen (geen blauwe panelen),
- panelen orthogonaal (in één rechthoekig vlak zonder onderbrekingen) plaatsen zo laag mogelijk in dakvlak met 1 rij pannen afstand tot de gootlijn en minimaal 50 cm. afstand tot de zijdelingse dak begrenzing (geen verspringingen, geen open stroken, niet trapsgewijs ed.),
- panelen plaatsen in consequente positie (staand of liggend, geen combinatie van staand en liggend),
- plaatsing enkel indien de bouwtechnische staat van het historisch materiaal dit toelaat, en er geen constructieve voorzieningen of aanpassingen noodzakelijk zijn om de bestaande constructie versterken,
- panelen en bijbehorend kabel- en leidingwerk en bijbehorende installaties altijd op reversibele wijze bevestigd zonder schade aan het monument, geen verwijdering of beschadiging van historisch materiaal (interieur elementen, gevelaanzichten ed.),
- in een monumentaal complex of ensemble één collectief paneelvlak (bijvoorbeeld in carré-boerderij met meerdere woningen geen versnippering van panelen over het complex),
- geen kap van waardevol groen ten behoeve van zonnepanelen,
- opbrengst is alleen ten bate van het betreffende erfgoed of ensemble,
- locatie betreft geen cultuurhistorisch waardevolle tuin- of erfaanleg,
- geen plaatsing op daken van riet, zink, koper of leien.

Mits aantoonbaar aan de basisvoorwaarden wordt voldaan volgt de locatie van de panelen volgens de adviesladder:

- Panelen plaatsen achter het monument en niet op het monument zelf (plaatsen op niet monumentale gebouwen zoals schuren, bergingen, of achter op perceel indien het bestemmingsplan dit toelaat).

Indien dit aantoonbaar niet mogelijk is, de adviesladder verder toepassen en de inpasbaarheid/haalbaarheid van de hoogste naar de lagere mate van inpasbaarheid/haalbaarheid beoordelen (top-down):

- op het achtergevel dakvlak, of de binnenhofzijde dakvlakken indien niet inzichtelijk vanaf openbare ruimte. Voor monumenten met veelzijdig zichtbare daken (de landmarks in het glooiend landschap, de derde gevel) geen panelen op zichtbare daken,
- op het zijgevel dakvlak indien niet inzichtelijk en op zo groot mogelijke en acceptabele afstand van de openbare ruimte,
- op voorgevel dakvlak op voorwaarden dat de staat van het historisch materiaal dit toelaat en indien er aantoonbaar sprake is van zeer zorgvuldige vormgeving en plaatsing. Op rode pannen een voorkeur voor rode panelen (de enige uitzondering op de basisvoorwaarde van all-black panelen).

Indieningsvereisten.

Voor een goede en snelle beoordeling vraagt de Monumentencommissie om tenminste de volgende informatie te overleggen:

- legplan op schaal met maatvoering, en exacte positionering van de panelen
- technische omschrijving van het type paneel (kleur, vorm, afmeting, details)
- beschrijving van de plaatsing van omvormers en leidingen
- omschrijving en foto's van de dakbedekking (materiaal, type, leeftijd, kleur, technische staat).